

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC018
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T127(1)

datum uitspraak 15/08/2012

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

de verzoeker,

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

juridisch adviseur: mr M.J.A. Nijssen, advocaat te Leiden,

te voldoen door:

de verweerder,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige in de R.-K. Kerk Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 9 januari 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 24 november 2011 met zaaknummer 2011T127 waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard, en de brief d.d. 19 december 2011 waarin verweerder te kennen geeft de grondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Bij brief van 3 april 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop geantwoord bij brief van 4 juni 2012. Verweerder heeft hierop gereageerd bij brief van 3 juli 2012.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoeker komt uit een probleemgezin in die zin dat zijn vader invalide was en zijn moeder de zorgtaak voor haar man en hun drie kinderen niet aan kon. Om die reden is verzoeker in 1963/1964 uit huis geplaatst.

Uiteindelijk kwam verzoeker terecht in observatiehuis/internaat [naam] in [plaats]. (Wijlen) [aangeklaagde] (ook genaamd: [aangeklaagde]) had in [instituut] een leidinggevende functie waarin hij contacten onderhield met justitie, voogdij-instanties en pleeggezinnen.

Toen verzoeker ongeveer een jaar op [instituut] zat (omstreeks 1965), vertelde [aangeklaagde] aan verzoeker dat voor hem een pleeggezin was gevonden en dat hij verzoeker daar heen zou brengen met de auto. Tijdens de autorit daarnaar toe, parkeerde [aangeklaagde] de auto langs de weg en vertelde hij dat verzoeker voor de plaatsing in het pleeggezin wel iets over moest hebben. [aangeklaagde] ontblootte daarop zijn geslachtsdeel en gaf aan dat verzoeker hem oraal moest bevredigen. Toen verzoeker dat weigerde, reed [aangeklaagde] verzoeker terug naar [instituut]. Dit herhaalde zich vier keer en de vijfde keer gaf verzoeker toe, waarna broeder [aangeklaagde] -ondanks zijn belofte- verzoeker toch terug bracht naar [instituut]. Ook dit herhaalde zich nog drie keer maar de vierde keer reed [aangeklaagde] door naar het pleeggezin in [plaats]. Tijdens de twee laatste autoritten heeft [aangeklaagde] verzoeker tevens verkracht.

Verzoeker heeft pas in 1974/1975 voor het eerst kunnen spreken over het misbruik toen hij bezoek kreeg van drie voor hem onbekenden die hem vroegen over zijn ervaringen met misstanden op [instituut]. Verzoeker heeft deze mensen alles verteld maar ondanks hun belofte heeft hij nadien niets meer van hen vernomen.

Het misbruik heeft in meerdere opzichten een grote impact gehad op het persoonlijke leven van verzoeker. Het is van grote invloed (geweest) op zijn persoonlijkheidsontwikkeling en zijn persoonlijk functioneren als ook op zijn gezondheid.

[aangeklaagde] heeft herhaaldelijk op ernstige wijze de geestelijke en lichamelijke integriteit van verzoeker geweld aan gedaan. Hij heeft misbruik gemaakt van zijn positie en macht en van de afhankelijke situatie waarin verzoeker zich destijds bevond door verzoeker te psychisch te chanteren.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen (wijlen) [aangeklaagde] (ook genaamd: [aangeklaagde]) met zaaknummer 2011127, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 Voor wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik merkt de Commissie in zijn algemeenheid het volgende op.

Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -

aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Commissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Orale seksuele handelingen (met uitzondering van tongzoenen) vallen daar in beginsel ook onder. Het zelfde geldt vanzelfsprekend voor anale verkrachting.

3.3 In dit geval oordeelt de Commissie echter -alle omstandigheden afwegend van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik zoals vermeld onder 2, en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1,- dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de ernst van het misbruik (te weten gedwongen orale bevrediging en anale verkrachting), de frequentie van het misbruik dat herhaalde malen heeft plaatsgevonden, en de minderjarige leeftijd van verzoeker bij aanvang van het misbruik, in combinatie met andere verzwarende omstandigheden zoals hierna onder overweging 4.2 van dit advies genoemd. Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering alleen de hoogste categorie geldt (zie de Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 Algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een gedeeltelijke materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

4.2 Uitzonderlijk misbruik, verzwarende omstandigheden

De Compensatiecommissie is - zoals uiteengezet in overweging 3.2 - van oordeel dat de onder 2 vermelde feiten en omstandigheden, moeten worden aangemerkt als 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals genoemd in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De uitzonderlijke aard van het seksueel misbruik is naar het oordeel van de Compensatiecommissie gelegen in de volgende en verzwarende omstandigheden:

-Het betreft zeer ernstig seksueel misbruik waarbij verzoeker gedwongen werd tot orale bevrediging van [aangeklaagde] en door hem anaal werd verkracht.

-Het seksueel misbruik heeft al met al herhaaldelijk (de afgedwongen orale bevrediging vier keer en de anale verkrachting twee keer) plaatsgevonden.

-Het misbruik werd bovendien afgedwongen door een zeer ernstige vorm van chantage die bovendien een groot aantal malen is herhaald: [aangeklaagde] stelde verzoeker tijdens autoritjes diverse keren in het vooruitzicht dat hij naar een pleeggezin mocht als hij in ruil daarvoor orale seksuele handelingen zou verrichten en verkrachting toe liet.

Ronduit wreed is dat [aangeklaagde] -nadat verzoeker uiteindelijk de gevraagde orale handelingen bij [aangeklaagde] had verricht-, zijn belofte om hem naar een pleeggezin te brengen herhaaldelijk niet nakwam en verzoeker terug bracht naar [instituut].

- Verzoeker bevond zich bovendien in een zeer kwetsbare positie nu hij wegens de invaliditeit van zijn vader en de problemen die daardoor ontstonden, uit huis is geplaatst.
- Wrang is dat [aangeklaagde] een leidinggevende positie bekleedde waarin hij nu juist de contacten onderhield met justitie, voogdij-instanties en pleeggezinnen.

4.3 *Vermogensschade*

Bij brief van 3 april 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie aan verzoeker nadere informatie gevraagd omtrent de omvang van zijn vermogensschade alsmede over het oorzakelijk verband tussen die schade en het seksueel misbruik. Bij brief van 4 juni 2012 heeft verzoeker laten weten dat hij in de loop van zijn leven geconfronteerd is geworden met ernstige hartklachten en andere gezondheidsproblemen en dat hij thans arbeidsongeschikt is.

Uit de namens verzoeker door zijn advocaat ingediende stukken blijkt niet dat de gezondheidsklachten (hartklachten, longlijden, suikerziekte, ziekte van Bell met betrekking tot de aangezichtszenuw) voortvloeien uit of veroorzaakt zijn door het seksueel misbruik. Dit misbruik vond plaats vóór oktober 1966 (klaagschrift, pagina 2, derde alinea slot). In 1988 heeft verzoeker een hartinfarct gehad. Daarna is hij volgens de namens verzoeker overgelegde toelichting van [naam] met succes gerevalideerd. In 1994 krijgt hij na een bypassoperatie een uitkering krachtens de WAO. Uit zijn dienstbetrekking wordt hij ontslagen.

Verweerder heeft in zijn brief van 3 juli 2012 zich niet inhoudelijk verweerd tegen de door verzoeker gestelde vermogensschade maar refereert zich kort samengevat aan het oordeel van de Compensatiecommissie hierover.

Hoe ernstig het seksueel misbruik gepleegd jegens verzoeker ook is, de aard van de fysieke klachten en problemen is zodanig dat naar het oordeel van de Compensatiecommissie onvoldoende is gebleken dat daaraan de niet verder gespecificeerde vermogensschade geheel of in overwegende mate kan worden toegerekend.

Alle omstandigheden in aanmerking genomen acht de Compensatiecommissie het redelijk en billijk in het kader van de toepassing van de onderhavige regeling de betaling van een bedrag groot in totaal €45.000,- - te adviseren.

4.4 Verzoeker heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €1.856,40,- .

5. **Slotsom**

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk geval van seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting te zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder betaalbaar te stellen een bedrag van €45.000,- alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.856,40 beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. Holt-huis (voorzitter), mr. J. M. van de Laar en mr. R. Ph. Elzas, bijgestaan door mr. E.B. Schaafsma-van Campen, griffier, op 15/08/2012 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter